

Etapă națională a olimpiadelor școlare - 2026**Probă scrisă****ISTORIE****Clasa a X-a**

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Reacțiunea a înfrânt mișcările din 1848. În Franța, ca urmare a loviturii de stat de la 2 decembrie 1851, care nu a întâmpinat decât o opoziție foarte limitată, Louis-Napoleon Bonaparte și-a întărit puterea și se va proclama împărat, la 2 decembrie 1852, după un plebiscit [...]. Regimul imperial este, la început, unul autoritar.[...] Legea electorală este foarte liberală în principiu, dar candidaturile oficiale și stabilirea oarecum deosebită a circumscripțiilor suprimă aproape orice opoziție parlamentară și determină dispariția vieții politice. [...]

În Imperiul habsburgic, guvernul imperial a abrogat privilegiile tuturor provinciilor și, pentru a-și întări politica unitaristă, se aliază cu Biserica, alături de care, renunțând la politica josephistă, semnează Concordatul din 1855. [...]

În Prusia, revenirea la autoritate și ierarhie este însoțită de o apropiere între Biserică și stat. [...] În Rusia, atitudinea reacționară nu constituie o noutate. Ea persistă de la moartea împăratului Pavel I. [...] Țarul guvernează, asistat de un Consiliu al Imperiului și de miniștri, numiți de el și răspunzători față de el, și își bazează puterea pe poliție și pe biserică.”

(François-G. Dreyfus, în *Istoria universală*)

B. „Congresul de la Paris [din 1856] pune pentru prima dată în mod oficial în Europa problema naționalităților. [...] Tratatul semnat la sfârșitul întâlnirii prevede autonomia celor două principate române, Moldova și Valahia, care vor trebui fiecare să-și aleagă câte un domnitor. Sprijinite de Napoleon al III-lea, cele două principate aleg un singur domnitor, Alexandru Ioan Cuza [...]. În ciuda ostilităților puterilor europene (Austria și Anglia), națiunea română triumfă deci datorită protecției franceze. Aceasta nu se dezmințe, protejându-l pe Cuza în tentativele sale de unificare politică și salvând unitatea românilor [...] în 1866, prin recomandarea sa ca prinț al României pe Carol de Hohenzollern, membru al familiei regale din Prusia.“

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

C. „Revoluția din 1848 a eliberat într-adevăr acea forță capabilă să aducă în jurul ei forțele naționale pentru a-i alunga pe austrieci. Gestul nebunesc al lui Carol Albert din 1849 a înlăturat cu brutalitate îndoielile și ranchiunile provocate de ezitățile sale anterioare. Reluând războiul împotriva Austriei, sacrificându-și coroana, acceptând exilul, el apare ca un martir al cauzei naționale și oferă Casei de Savoia rolul de conducător al Italiei. Tânărul său succes, Victor Emmanuel al II-lea va fi destul de inteligent pentru a profita de șansa care i se oferă. În ciuda presiunilor austriece, el menține Constituția dată de tatăl său și va permite astfel dinastiei să apară ca o campioană a aspirațiilor liberale și naționale ale întregii Italii.

Victor Emmanuel este susținut în această acțiune de Camillo Benso, conte de Cavour; [...] Unul din marile merite ale lui Cavour este acela de a fi înțeles că, în condițiile raportului de forțe din Europa, Piemontul [...], era incapabil să învingă formidabila putere austriacă numai prin propriile sale forțe. [...] Alegerea lui Napoleon al III-lea nu este defel întâmplătoare. Toți îl știu interesat de soarta națiunilor. [...]

La începutul lui 1859, iminența războiului nu mai lasă loc de îndoială. [...] Piemontul și Austria ordonă mobilizarea generală. [...] Napoleon al III-lea hotărăște să-și trimită armata dincolo de Alpi. După luptele de la Montebello (20 mai) și de la Palestro (30-31 mai), [...] o mare bătălie se angajează pe 4 iunie 1859 la Magenta, al cărei final, mult timp nesigur, este în cele din urmă favorabil franco-sarzilor cărora li se deschide calea spre Lombardia.“

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

D. „La Parma, la Modena, în Romagna, în Toscana au loc revolte care cer unirea cu Piemontul, aprobată apoi prin plebiscit (martie 1860). Franța este de acord, cerând în schimb Nisa și Savoia. În același timp, ca urmare a revoluției siciliene, Cavour îl lasă pe Garibaldi să organizeze expediția *Celor 1000*, pe care Napoleon al III-lea o acoperă în mod tacit și care va permite anexarea regatului Neapoleului la regatul Piemontului (octombrie 1860). [...]

În timpul conflictului austro-prusian [din 1866], Franța îi va procura noului regat al Italiei Veneția. Va rămâne în suspensie numai problema romană, care va învenina raporturile franco-italiene.

Între anii 1856 și 1866, Franța a fost arbitrul Europei. Dar în interiorul său urmează să aibă loc modificări profunde. Într-adevăr, războiul din Italia a dus la dezbinarea parțială dintre împărat și catolici. Pe de altă parte, Tratatul franco-englez de liber schimb din anul 1860 are același efect asupra relațiilor dintre împărat și oamenii de afaceri. În consecință, trebuie căutați alți aliați pentru consolidarea regimului.“ (François-G. Dreyfus, în *Istoria universală*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **A**, două aspecte ale regimului politic din Franța. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **C**, două cauze ale ascensiunii dinastiei de Savoia în cadrul procesului de unificare a Italiei. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **A**, două asemănări referitoare la viața politică a statelor din Europa Centrală și Răsăriteană. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la rolul factorilor externi în constituirea statelor naționale, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **B**, **C** și **D**. **8 puncte**
5. Prezentați două elemente de continuitate în evoluția politică a României din a doua jumătate a secolului al XIX-lea - primele trei decenii ale secolului al XX-lea. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia relațiile internaționale de la începutul secolului al XX-lea au influențat evoluția regimurilor politice interbelice din Europa Occidentală. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați, în trei-patru pagini, organizarea politică a statelor în contextul relațiilor internaționale din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea, având în vedere:

- menționarea a două asemănări și a două deosebiri dintre evoluția politică a Franței în perioada 1789-1791 și evoluția politică a S.U.A. la sfârșitul secolului al XVIII-lea;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre evoluția politică a Franței din perioada 1792-1795, respectiv 1795-1798;
- menționarea a două fapte istorice referitoare la Franța napoleoniană din secolul al XIX-lea și prezentarea câte unei consecințe a unuia dintre aceste fapte în domeniul politic, respectiv a celuilalt fapt în domeniul economic;
- formularea unei opinii referitoare la existența continuității în evoluția relațiilor internaționale din Răsăritul Europei, din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argument istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.